

navnlig med Hensyn til, at Forholdene i mange Egne for Tiden ere af den Bestaaffenhed, at der vil være en stor Fristelse for mangt et Tyende til netop at benytte Overtrædelsen som Middel til at faae Tyendeforholdet hævet velskikkelig. Der er paa sine Steder en saadan Mangel paa Arbeidskraft, at et Tyende vilde have stor Fordeel ved at faae en fast Tjeneste hævet til extraordinair Tid. J. Ex. henimod den Tid, da der ved Landbruget i Særdeleshed kræves et overordentlig stort Antal Hænder, kan det vistnok fristes til at lægge mindre Vægt paa det i og for sig Upassende, der er i at misligholde eller ikke nøiagtigt at overholde en indgaaet Forpligtelse, end paa den store Fordeel, der paa den anden Side opnaaes ved at faae Forholdet afbrudt. Hvad jeg iøvrigt ved adskillige Punkter kunde have at bemærke, skal jeg opsætte til Sagens anden Behandling.

Slensborg: Der blev yttret af en æret Rigsdagsmand fra Falster (Stampe), at han fandt det tvivlsomt, hvorvidt det vilde føre til en bedre Tingenes Tilstand, at der udkom en ny Tyendelov. For mig stiller det sig slet ikke tvivlsomt; jeg troer, at det absolut maa føre til en bedre Tilstand, og skal i denne Henseende blot tage mig den Frihed paa Sagens nærværende Standpunkt at henvise til 4 Punkter, hvorved jeg mener, at det tilstrækkeligt er godtgjort, at det er et absolut uafviseligt, af de forandrede Tidsomstændigheder medført, Krav, at der bliver givet en ny Tyendelov, og at denne nye Lov vil virke til det Bedre, — det er navnlig 4 Punkter, som have været Gjenstand for et Lovudkast, som for et Par Aar siden blev indgivet til Folkethinget af en Folkethingmand. Det første Punkt angaaer nemlig den Forpligtelse til at søge fast Tjeneste, som efter Lovgivningen paahviler Personer af Bøndestanda, men ikke Andre; det fremkommer mig derfor, at det er en begrundet Fordring, at de forskellige Samsundsclasser i denne Henseende stilles paa samme Fod. Det andet Punkt er det, at, naar en Tyendecontract misligholdes, burde Vedkommende ikke straffes for en saadan Misligholdelse men kun pålægges at give Erstatning; men, som bekendt, bliver nu et Tyende, som

i Utide har forladt sin Tjeneste, anseet med en Straf af Fængsel paa Bånd og Brød, som efter Lovgivningen ikke kan tilkjendes i ringere Grad end 15 Dage. Naar derhos, som ogsaa bekendt, første Gang begaaet Tyveri kan straffes med 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Bånd og Brød, er dette dog aabenbart et Misforhold, at, medens den, som stjæler, straffes med 10 Dages Fængsel paa Bånd og Brød, skal den, som i Utide forlader sin Tjeneste, straffes med idetmindste 15 Dages Fængsel paa Bånd og Brød. Og det er et Slags Sager, som endda ikke saa sjældent forekomme, at et Tyende i Utide forlader sin Tjeneste og derfor kommer paa Bånd og Brød. Men jeg troer, som sagt, at det er et skrigende Misforhold, saa at det forekommer mig, at det slet ikke er tvivlsomt, men meget mere aldeles vist, at der vil vindes meget ved en ny Tyendelov, hvorved saadanne skrigende Misforhold hæves.

Det tredje Punkt er med Hensyn til Huustugten. Jeg troer virkelig, at de Fleste ere enige i, at Opintonen nu er imod Huustugten; det er altsaa heller ikke godt, at den hjemledes ved Lovgivningen, og det er i saa Henseende vistnok et uafviseligt Tidens Krav, at der skeer Forandring; bedst var det vel, at Huustugten blev aldeles affaaret, men betydelige Forandringer ville vistnok i hvert Fald i høi Grad være gavnlige. Det fjerde Punkt angaaer Studsmaalsbøgerne, med Hensyn til hvilken Materie, som i alt Væsentligt, jeg maa erklære mig fuldkommen enig med Udvalgets Betænkning; jeg troer virkelig, at Studsmaalsvæsenet, saaledes som det nu er indrettet, er skadeligt, og jeg anseer det ikke for tvivlsomt, at det vilde være gavnligt, at det blev radicalt forandret. Jeg troer altsaa, at det ikke blot i formel Henseende vilde være et Fremskridt, hvis vi fik en ny Tyendelov, men at det ogsaa i Realiteten vilde være et stort Fremskridt og et Fremskridt, som Tiden fordrer. Jeg skal iøvrigt ikke gaae ind paa de specielle Punkter, hvortil Lovudkastet muligt ellers kunde give mig Anledning, men forbeholde det til en senere Behandling, og kun udtale det som mit inderlige Ønske, at denne Sag maa blive fremmet. Jeg beklager, at den ikke kan tilendebringes i denne Session; det vil imidlertid